

Tip van de maand 2015

December:

Uierhaar scheren.

Wat groeit het haar op het uier momenteel snel!

In onze Arbeidsroutine lijsten staat dat het verstandig is om elke 2 maanden het haar op de uiers te scheren of te branden.

Dat blijkt in de herfst en winter voor veel koeien gewoon te weinig en kan deze periode wel elke maand.

Neem dan ook meteen de staart mee, alle haar, of pluim die onder de staart hangt, zorgt bijna altijd voor vuilere koe, minder hygiëne.

Ook het cameraglas regelmatig insmeren met een doekje met een goede ontkalker erop zorgt voor veel vlotter aansluiten en dus veel meer plezier voor koe en veehouder.

Een goede ontkalker moet altijd inwerken: dus niet meteen afpoetsen en afspoelen!

November:

Melkbeker midden onder speen.

De melkbeker, en ook de voorbehandelbeker, sluiten natuurlijk prima aan als hij van rechtsonder de speen naar boven gaat. De afstand tussen de camera en grijpers, melkbeker, is geprogrammeerd.

Als dit niet helemaal 100% goed ingesteld is gaat het aansluiten bij koeien met mooie speenstand nog wel goed, maar bij een koe met schuine spenen of een andere afwijkende stand gaat het vaak niet goed.

Dus goed opletten of het speen in het midden van de beker is

als hij wil aansluiten!

Als het niet goed is kun je op het touchscreen bij VMS Menu=> Robot=> Kalibreren (3e tab) "centreren beker" uitvoeren.
En anders: Even monteur vragen.

Oktober:

Melk met teveel bloed separeren.

Melk waar teveel bloed in zit kan automatisch gesepareerd worden.

Op de koekaart kunt u dit bij de VMS Instellingen bij Automatische melkseparatie activeren.

Wat is veel bloed? Pas wanneer er waardes aangegeven worden boven 1000 is de verkleuring voor ons oog zichtbaar.

Een biestkoe heeft bijvoorbeeld al gauw 3000 of nog veel hoger.

Veel veehouders gebruiken de instelling om melk automatisch te separeren niet, de melk van een biestkoe wordt toch wel gesepareerd.

Maar een bloeditstorting, bijvoorbeeld door een stoot van een andere koe of zomaar een bloedader die spat, geeft ook veel bloed in de melk. En dat hebben we liever ook niet in de melktank.

Dan kunt u overwegen om "Drempel bloedniveau" in te vullen.

Voor instellen op uier heb je altijd te maken met verdunning als het een speen betreft, maar is wel de beste plek om in te vullen, op bijv. 2500 of nog wat hoger.

Op speenniveau is "gevaarlijker", er kan heel veel bloed zitten in een kwartier waar bijna geen melk van komt en dan

wordt wel alle melk van de hele koe gesepareerd.

Controleer in de koemonitor van welke koe u de melk niet in de tank wilt hebben. Dan weet u welk niveau u te hoog vindt.

Via VMS Dierinstellingen is het gemakkelijk voor alle koeien aan te zetten. Bij alle nieuwe koeien moet u daar later om denken.

September:

Voorbehandelbeker:

De voorbehandelbeker van DeLaval is terecht vaak een van de redenen om voor DeLaval te kiezen.

De manier van reinigen en stimuleren: "Hij poetst als moeders en stimuleert als een kalf" , is wat de ontwerpers voor ogen hadden, en behoorlijk gelukt.

We moeten eerlijk toegeven dat we het voorbehandelen en vooral stimuleren in een melkstal nooit zo consequent gedaan hebben of doen als onze voorbehandelbeker doet.

En het vuil en de eerste stralen worden ook nog separaat van de melkopvang afgevoerd.

Maar krijgt de voorbehandelbeker bij u de kans om vakwerk te leveren?

Dus:

- Is de buitenkant ook schoon zodat hij niet kan rondsmeren?
- Is de rubber kop niet versleten of gescheurd?
- Maakt hij voldoende en stevige slagen?
- Zit er geen knik in de slang, staat de slang niet te strak?
- Mist hij heel soms een speen, of heel vaak een speen

- Zit er teveel ruimte op de grijpertjes?
- Is de watertemperatuur goed?

Het is verstandig dat u hem elke dag even uit het magazijn haalt en de borstel erover.

Dan hebben we geen bacteriegroei en u ziet er meteen op toe dat "uw medewerker" vakwerk kan leveren!

Augustus:

Zijn zwarte spenen een probleem?

Inderdaad is zwarte spenen een nadeel.

Maar:

- Haar op de uiers is dat ook
- Vuile camera ook
- Kalkaanslag op de camera ook
- Vuil- of versleten sponsje ook
- Afwijkende speenvorm of afwijkende uievorm is dat ook
- Nauwe speenvorm of een melkader vlak langs het speen ook
- Niet stilstaan vanwege klauwproblemen is dat ook
- Technisch niet top, ruimte op de grijpertjes of op de arm of een te snel of te langzaam bewegende arm ook
- Mestplaat die niet goed werkt ook
- Koeien te ruim of te krap (zeker in combinatie met nauwe achterspenen) in VMS ook
- Oude, of te grote, tepelvoeringen ook
- Teveel vliegen ook:

Eén nadeel kan de VMS best hebben, twee of drie vaak ook nog wel, maar het houdt een keer op!!

Sommige dingen heeft een koe nou eenmaal en kunnen we niet veel aan doen.

Door de nadelen waar we wèl wat aan kunnen doen te

minimaliseren of zelfs uitsluiten zorgt dat dat de koe-eigen "afwijkingen" voor zo weinig mogelijk problemen zorgen.

Zo kunnen we tot het laagst aantal onvolledige melkingen komen!

Dus zwarte spenen of afwijkende spenen of..., het is niet meteen een probleem, maar wordt het een optelsom dan gebeurt dat wel!

Julij:

Hittestress.

Koeien maken zelf natriumbicarbonaat aan o.a. met speeksel en met herkauwen dus.

Zowel het aanmaken als herkauwen wordt minder bij het hete weer zoals deze week.

Ook snel ademen door het warme weer veroorzaakt dat de koe zelf minder bicarbonaat aanmaakt.

Vandaar dat extra toevoeging aan het rantsoen vooral bij warm weer heel erg nuttig is!!

En ook wat u ooit geleerd hebt over hoeveelheid drinkwater: dagen als vandaag drinken ze zo 30 – 50 liter meer!!

Hebt u dat voor hen schoon en ruim tot hun beschikking??

Juni:

Koeien tussen 20 – 100 dagen in lactatie meer dan 3x daags melken.

Toen u besloot om voor melkrobot(s) te gaan was waarschijnlijk een van de redenen dat de nieuwmelkte koeien vaker gemolken kunnen worden.

Dat vinden wij ook, nieuwmelkte koeien, zeker tussen 20 en 100 dagen, moeten minstens 3x per dag gemolken worden.

Halen deze koeien bij u de 3 melkingen?

Dit is makkelijk te controleren, o.a. in de lijst onder "Melken Info" bij "Melkbeurt prestatie".

Wij komen onderweg verschillen tegen van bedrijven met meer dan 4 melkbeurten tot die amper boven de 2 melkingen voor deze koeien uitkomen. Allemaal met dezelfde robot..

Een ziek, zwak, misselijke koe mag misschien onder de 3 zitten, andere niet.

Zijn er teveel, bijvoorbeeld 5 op 20, dan moeten we naar een oorzaak op zoek.

Vaak heeft het te maken met pensvulling of prik, dus de werking van uw ruwvoerrantsoen, of de verhoudingen. Maar het kan ook, en misschien wel in samenhang met het vorige, met de klauwen te maken hebben.

Ook kan er teveel van verzadigende voedermiddelen in het rantsoen zitten.

Of ze hebben het aan het voerhek te best. (Concurrentie met VMS waar gaat koe het liefst heen?).

En het kan te maken hebben met de stalindeling, bijv. kleine wachtruimte, nauwe looppaden, waar de VMS staat is geen frisse lucht, en of veel vliegen, enz.

Of staan de instellingen rond melkpermissie niet goed?

Of is de robot te vol?

Bedenk zelf welk excuus uw koe kan bedenken om minder vaak bij de robot te komen?!?

Mei:

Aftrappen.

Het lijkt dat er dit jaar meer koeien en vaarzen in de VMS vervelend zijn dan andere jaren.

Het is bekend dat de spenen, door fokken op mooie uiers, steeds kleiner worden.

Ook horen we dat vooral vaarzen meer zucht hebben dan andere jaren. Let er bij deze dieren vooral op dat ze voor afkalven niet te royaal rantsoen en weinig zouten krijgen.

En als het enigszins mogelijk is veel beweging, en heel schoon drinkwater.

Kijk ook of ze uit dezelfde familie komen, of dezelfde vader hebben!

Als ze dan in de robot komen en vervelend zijn, zijn dit enige mogelijkheden:

Ondanks dat we het voorbehandelen bij DeLaval top vinden zetten we dat voor deze dieren (voor bijv. een week?) uit.

Als het echt moet sluit ze dan de eerste keren handmatig aan. De volgende stap is dat u wel handmatig zelf de achterspenen aansluit, maar als de koe dan rustig is laat dan de VMS arm de voorspenen aansluiten.

Het is heel belangrijk voor deze dieren, vooral als zucht of een hard uier de oorzaak is, dat ze drie keer daags gemolken worden! Behalve melk worden dan ook sneller meer afvalstoffen afgevoerd.

Een vol uier is nog pijnlijker en dat zal ze herinneren en tegenhouden om weer bij de VMS te komen!

Let ook op dat tepelvoeringen en voorbehandelbeker goed zijn.

Eventueel kunt u ook de brok iets langzamer laten komen zodat ze met brok ook nog wat langer bezig gehouden wordt.

April:

Vliegenbestrijding.

Het wordt weer warmer weer!

Bent u er klaar voor?

De vliegen ook!!!

Behalve dat vliegen veel overlast tijdens melken veroorzaken kunnen ze ook nog heel makkelijk ziektes overbrengen.

Het is dus nu de tijd om aan bestrijding van vliegen te denken.

Sommige veehouders strooien Madendood over de roosters, of huren een professioneel bedrijf in die een paar keer per jaar de wanden inspuit.

Een ventilator boven de VMS scheelt ook, in de zomer vinden koeien een beetje wind best prettig, en vliegen haten wind!

Frisse en steeds ververste lucht in de VMS ruimte geeft sowieso minder vliegenoverlast.

En een prettigere omgeving voor uw koe!

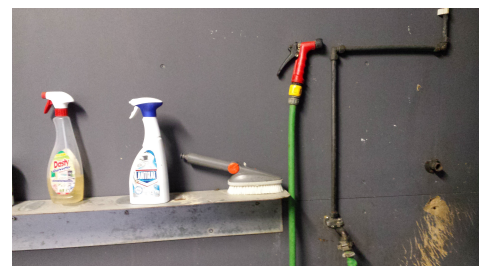
Wat doet u aan vliegenbestrijding? Als het goed bevalt geef het dan door, dat is ook interessant voor andere veehouders!

Maart:

Makkelijk werken, schoonhouden.

Hebt u dicht achter de robot een waterspuit, voldoende slanglengte, koud en warm water, reinigingsmiddelen, autowasborstel en keukenrol binnen handbereik? Dan is de kans erg groot dat de VMS bezoektijd per koe een halve minuut lager is dan bij wie dat niet heeft.

Het materiaal bij de hand nodigt uit tot gebruik, ook als u

het druk hebt. En dat nodigt de VMS uit om... “beter haar best te doen...”

*(Hebt u zich al opgegeven voor de klauwverzorgcursus?
Zie studiegroepen)*

Februari:

Handmatig of Automatisch voergift bepalen?

In Delpro zijn de keuzemogelijkheden met betrekking tot de krachtvoergift uitgebreid.

U hebt nu de keuze van volledig handmatig krachtvoergiften inbrengen, 0 % automatisch, tot volledig automatisch, 100 %, voeren door DelPro. Bij 100% automatisch voeren gaat de computer er vanuit dat alle koeien gelijk zijn, maar u weet wel beter!

Vandaar dat veel veehouders kiezen voor een tussenvorm, half automatisch dus eigenlijk. Dat komt er op neer dat bij koeien met minimale aanpassingen de krachtvoeraanpassing door de computer gedaan wordt, en bij koeien bij wie een grotere aanpassing zou moeten vraagt de computer eerst toestemming van de veehouder.

Het begint altijd met goede voertabellen inbrengen die passen bij het overige rantsoen.

De krachtvoer opbouw na afkalven is altijd het beste handmatig, zie Tip van de Maand Juli 2013. Daarna kunt u zelf de koeien handmatig controleren, maar kunt u er ook voor kiezen dat de computer de krachtvoergift aanpast, bijvoorbeeld om de 7 dagen en alleen bij die koeien laten uitvoeren als de

verandering niet groter is dan, bijvoorbeeld, 30%. (Parameters voertabel).

Een koe waar iets bijzonders mee is kunt u van automatische rantsoenberekening uitsluiten. Dit doet u op de koekaart bij Voeren: “Uitsluiten van automatische rantsoenberekening”.

Ook kunt u beslissen om de krachtvoergift van een koe handmatig op te bouwen of af te bouwen vanwege, conditie, binnenkort droog, diarree, enz., ..

Deze koeien worden zolang dus uitgesloten van automatisch aanpassen maar moet u niet vergeten!

Vandaar dat wanneer u op de loglijst (Lijsten=> Standaardlijsten => Voeren => Rantsoenberekening log) de koeien op afwijkende krachtvoergift controleert moet u eigenlijk ook meteen kijken welke koeien om bovengenoemde redenen niet mee doen.

Nieuwe voertabel	Oud rantsoen	Berekend doel	Is gesucc	Reden	(Aangepast)
VAARZEN	2,48		Nee	Dier is in afbouw	(Blanco)
VAARZEN	3,00	3,00	Ja	Succes	(Niet blanco)
VAARZEN	3,00	3,00	Ja	Succes	Dier is in afbouw
VAARZEN	3,00	3,00	Ja	Succes	Dier is in opbouw
VAARZEN	3,00	3,00	Ja	Succes	Dier is uitgesloten voor rantsoenberekening.
VAARZEN	4,00	4,00	Ja	Succes	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.
VAARZEN	2,74		Nee	Dier is in afbouw	Gem. 7 daagse melkgift is niet beschikbaar voor dit dier.
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	Gemiddelde 7 daagse meetmelkproductie is boven ingesteld bereik in voertabel.
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	Succes
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	Verschil tussen berekend voor en huidig rantsoen is boven de limiet.
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
	0,00		Nee	Geen voertabel toegevoerd aan dit dier.	0,00 %
VAARZEN	3,00	4,00	Nee	Verschil tussen berekend voor en huidig rantsoen is boven ...	33,33 %
VAARZEN	3,00	4,00	Nee	Verschil tussen berekend voor en huidig rantsoen is boven ...	33,33 %
VAARZEN	3,00	4,00	Nee	Verschil tussen berekend voor en huidig rantsoen is boven ...	33,33 %
OUDER MELKVEE	3,00	4,26	Nee	Verschil tussen berekend voor en huidig rantsoen is boven ...	41,87 %

Dat doe je het handigst door in de loglijst bij “Reden” op dat blauwe filtertje (trechttertje) te klikken rechtsboven in dat vlak.

Daar zijn alle mogelijkheden te bekijken. Door bijvoorbeeld dan op “Dier is uitgesloten van rantsoenberekening” te klikken ziet u welke koeien momenteel uitgesloten zijn. Of welke nog aan het opbouwen of afbouwen zijn.

Januari 2015:

Stroom besparing:

Er zijn op een boerderij enkele stroomverbruikers die best wel aandacht verdienen.

Bijvoorbeeld het **Koelaggregaat**. Deze zit vaak op een plek waar je niet dagelijks langs loopt. Soms zitten de koellamellen wel eens vol stof of vuil of de luchtfilters zijn niet schoon: Dan kan het koelvermogen met wel 30 tot 50 procent dalen. Dus moet hij vaker "aanslaan". Dat leidt tot een hoger stroomverbruik, meer slijtage, enz.

Ook de **Compressor** kan ongemerkt meer stroom verbruiken dan nodig is. Sinds DeLaval overgegaan is op meer hydraulische aansturing hoeft de compressor aanmerkelijk minder vaak aan te slaan. Dat scheelt dus duidelijk in stroomverbruik.

Maar als het luchtfilter niet heel schoon is, of onderweg zit ergens een lekje, of er wordt ook luchtdruk voor een pistool of iets dergelijks afgetapt moet u daar ook extra op lekkage bedacht zijn!

Het valt meestal niet op wanneer het koelaggregaat of de compressor wat vaker aanslaat...